

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет Інформаційних радіотехнологій
і технічного захисту інформації

Кафедра Медіаінженерія та інформаційні радіоелектронні системи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ІРТЗІ

Денис ГОРЕЛОВ

(підпис, ім'я та прізвище)

« 1 » 09 2025р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічна доброчесність

(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (магістерський)

(бакалаврський, магістерський, освітньо-науковий)

спеціальність G5 Електроніка, електронні комунікації,
приладобудування та радіотехніка

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма Медіаінженерія

(назва спеціалізації)

Харків 2025

Робоча програма з дисципліни «Академічна доброчесність» для здобувачів першого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності G5 Електроніка,

електронні комунікації, приладобудування та радіотехніка, освітньо-професійної програми «Медіаінженерія».

Розробник:

Олена Іванова, доц. каф. МІРЕС, к.т.н.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри МІРЕС
Протокол від 30.08.2025 р. № 1

Завідувач кафедри МІРЕС

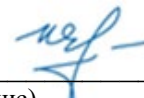

(підпис)

ВолодимирКАРТАШОВ
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми Медіаінженерія : С.О. Шейко
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету ІРТЗІ
Протокол від 01.09.2025 № 2

Голова методичної комісії
факультету ІРТЗІ

(підпис)

Олена ІВАНОВА
(прізвище та ініціали)

1 ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни*	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС* 3	Дисципліна базової (професійної) підготовки за спеціальністю	
Змістових модулів** 4	Рік підготовки:	
	1-й	
Індивідуальних завдань: не передбачено	Семестр	
	1-й	
Загальна кількість годин* 90	Кількість годин*	
	90	
Мова навчання українська	Навчальні заняття:	
	1) лекції, год	
	22	
	2) практичні, год	
	8	
	3) лабораторні, год	
	-	
	4) консультації, год	
	6	
	Самостійна робота, год	
	54	
	в тому числі:	
	-графічні завдання, год.	
	-	
	2) курсова робота (проект), год	
	—	
	Вид контролю: залік	

Примітка.

* Відомості з навчального плану.

** Структурна одиниця дисципліни.

2 МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В контексті освітньо-професійної програми «Медіаінженерія» дисципліна «Академічна доброчесність» передбачає вивчення основних принципів академічної доброчесності в закладах вищої освіти; формування у здобувачів вищої освіти засад академічної культури та етики, забезпечення їх необхідними знаннями та інструментами, володіння якими є необхідним для дотримання вимог доброчесності в освітньому середовищі.

Метою дисципліни є формування у студентів усвідомлення важливості етики та моралі в науковій сфері, розуміння етичних норм і правил, що регулюють наукову діяльність, а також розвиток вмінь та навичок для дотримання цих норм і правил у своїй науковій роботі. Крім того, метою є формування в студентів високого рівня відповідальності, чесності та інтегритету як ключових складових успішної наукової діяльності.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- 1) засвоєння здобувачами вищої освіти змісту понять: «академічна культура», «академічна доброчесність», «кодекс честі», «академічна недоброчесність»;
- 2) усвідомлення змістовних характеристик поняття «інтелектуальна власність»;
- 3) ознайомлення із нормативно-правовою базою з проблем дотримання норм академічної доброчесності;
- 4) визначення специфіки підготовки наукових текстів та ділових паперів; сприяння формуванню навичок коректної роботи з джерелами інформації та адекватного покликання на них у процесі наукового дослідження;
- 5) надання інформації про механізми контролю за дотриманням принципів та правил академічної культури й чесності.

Після засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають продемонструвати наступні **загальні та спеціальні (фахові) компетентності** за освітньо-професійною програмою «Медіаінженерія»

Загальні компетентності:

1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
7. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності..

Фахові компетентності:

4. Здатність використовувати передові технології при дослідженні і проектуванні радіоелектронних комунікаційних систем.

5. Здатність управляти робочими процесами та приймати ефективні рішення в сфері електроніки, електронних комунікацій, приладобудування та радіотехніки, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

6. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в широких та мультидисциплінарних контекстах, у нових або не знайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

Після засвоєння навчальної дисципліни здобувачі мають продемонструвати наступні **результати навчання** за освітньо-професійною програмою «Медіаінженерія»:

P1. Відшукувати необхідні дані в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати науково-технічну літературу у вітчизняних і закордонних джерелах для визначення стану та пошуку сучасних і перспективних розробок у професійній діяльності.

P2. Вміти презентувати результати досліджень, інноваційних проектів та обговорювати професійні проблеми в сфері електроніки, електронних комунікацій, приладобудування та радіотехніки.

P3. Розробляти і реалізовувати інженерні та бізнес-проекти в професійній сфері, враховуючи цілі, ресурсні обмеження, технічні, економічні, правові та безпекові аспекти.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Академічна культура – як основа якості науково-дослідницької діяльності.

Тема 1. Академічна культура як соціальне явище

Тема 2. Технологія науково-дослідницької діяльності

Тема 3 Фундаментальні цінності академічної доброчесності

Тема 4 Порухення академічної доброчесності

Змістовний модуль 2. Дотримання права інтелектуальної власності як прояв академічної доброчесності.

Тема 1 Становлення та розвиток інтелектуальної власності

Тема 2. Право інтелектуальної власності та захист прав інтелектуальної власності

Змістовний модуль 3. Політика відкритої науки

Тема 1 Принципи відкритості та відкрита співпраця

Тема 2 Відтворюваність досліджень

Тема 3 Керування дослідницькими даними та відкриті дані

Змістовний модуль 4. Основи науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти в контексті реалізації принципів академічної доброчесності

Тема1 Академічна доброчесність і штучний інтелект в освітній і науковій діяльності.

Тема 2. Основи бібліографії та наукометрії. Організація і методика роботи з джерелами.

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		лк	пз	лб	конс	с.р.		лк	пз	лб	конс	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Академічна культура – як основа якості науково-дослідницької діяльності.												
Тема 1. Академічна культура як соціальне явище	6,5	2			0.5	4						
Тема 2. Технологія науково-дослідницької діяльності	6,5	2			0.5	4						
Тема 3. Фундаментальні цінності академічної доброчесності	8,5	2	2		0.5	4						
Тема 4. Порушення академічної доброчесності	6,5	2			0.5	4						
Разом за зміст. мод. 1	28	8	2		2	16						
Змістовний модуль 2. Дотримання права інтелектуальної власності як прояв академічної доброчесності.												
Тема 1. Становлення та розвиток інтелектуальної власності	9	2			1	6						
Тема 2. Право інтелектуальної власності та захист прав інтелектуальної власності	10	2	2			6						
Разом за зміст. мод. 2	19	4	2		1	12						
Змістовний модуль 3. Політика відкритої науки												
Тема 1 Принципи відкритості та відкрита співпраця	7	2			1	4						
Тема 2 Відтворюваність досліджень	9	2	2		1	4						
Тема 3 Керування дослідницькими даними та відкриті дані	6	2				4						
Разом за зміст. мод. 3	22	6	2		2	12						
Змістовний модуль 4. Основи науково-дослідницької роботи здобувачів вищої освіти в контексті реалізації принципів академічної доброчесності												
Тема 1. Академічна доброчесність і	9	2			1	6						

штучний інтелект в науковій діяльності												
Тема 2. Основи бібліографії та наукометрії. Організація і методика роботи з джерелами.	12	2	2			8						
Разом за зміст. мод. 4	21	4	2		1	14						
Усього годин за семестр	90	22	8		6	54						

5 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Кількість годин
1	Формування академічної культури здобувача вищої освіти. Академічна доброчесність	2
2	Порушення права інтелектуальної власності.	2
3	Публікація результатів досліджень у відкритому доступі	2
4	Науковий пошук. Верифікація джерел.	2
	Загальна кількість	8

6 САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення теоретичного матеріалу з використанням конспектів і навчальної літератури	46
2	Підготовка до практичних занять	8
	Загальна кількість	54

8 МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Основні методи навчання – пояснювально-ілюстративний (лекція), практичний (практичних занять), перевірка знань та умінь (за результатами тестування), робота з навчально-методичною літературою (самостійне опрацювання заданих розділів).

9 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

9.1 Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Для оцінювання роботи студента протягом семестру підсумкова рейтингова оцінка *Осем* розраховується як сума оцінок за практичні заняття. Кожне практичне заняття оцінюється у 15-25 балів («відмінно» – 25 балів, «добре» – 20 балів, «задовільно» – 15 балів). Максимальна рейтингова оцінка протягом семестру – 100 балів.

Вид заняття/контрольний захід	Оцінка
Практичне заняття № 1	15-25
Практичне заняття № 2	15-25
Практичне заняття № 3	15-25
Практичне заняття № 4	15-25
<i>Разом за практичні заняття</i>	<i>60-100</i>
Разом за семестр	60-100

Як форма підсумкового контролю для дисципліни використовується залік.

9.2 Якісні критерії оцінювання

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру.

Контрольний захід у формі заліку полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на підставі результатів поточного контролю та передбачає підведення підсумків протягом першого тижня екзаменаційної сесії за розкладом.

Викладач має своєчасно інформувати здобувачів вищої освіти про результати виконання кожного виду робіт при поточному контролі, а про підсумкову оцінку з дисципліни – на останньому занятті.

Присутність здобувача вищої освіти на контрольному заході у формі заліку не є обов'язковою.

Здобувач вищої освіти отримує позитивну оцінку на заліку за умови виконання всіх видів робіт, передбачених РПНД, та за наявності оцінок за кожен вид робіт, що не менше відповідного встановленого мінімального бала.

Підсумковий контроль з дисципліни у формі заліку оцінюється кількістю балів, отриманих здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточного контролю протягом семестру за 100-бальною шкалою:

$$O_{\text{д}} = 0,6 \cdot O_{\text{сем}} + P \cdot O_{\text{сем}},$$

де $O_{\text{д}}$ – підсумкова оцінка з дисципліни в семестрі;

$O_{\text{сем}}$ – сумарна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти протягом семестру (від 1 до 100 балів), що визначається за формулою:

$$O_{\text{сем}} = \sum O_i;$$

O_i – кількість балів з i -го контрольного заходу поточного контролю дисципліни.

P – ознака виконання всіх видів робіт: $P=0,4$, якщо виконані всі види робіт з позитивною оцінкою, $P=0$ – в іншому випадку (за відсутності позитивної оцінки хоча б з одного поточного контрольного заходу з дисципліни, передбаченого РПНД).

Оцінки з заліків за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС визначаються відповідно до таблиці та заносяться до відомості обліку успішності, ІНП, а також до навчальної картки здобувача вищої освіти.

Якщо здобувач вищої освіти не виконав усі види робіт, які передбачені РПНД в даному семестрі, або отримав кількість балів з будь-якого виду робіт менше ніж встановлений мінімум, то він вважається таким, що має академічну заборгованість. У відомість обліку успішності викладач виставляє оцінку «незараховано», бали від 1 до 59, ЄКТС – F/FX.

9.3 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–95	B	Відмінно
75–89	C	Добре
66–74	D	Задовільно
60–65	E	
35–59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

10 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про вищу освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n613Opera.HTML%5C%5CShell%5C%5COpen%5C%5CCommand>
3. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF/print>
4. Етичний кодекс ученого України
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
5. Положення про протидію академічному плагіату в ХНУРЕ
<https://nure.ua/universitytet/normativno-pravova-baza>
6. Положення про академічну доброчесність (зі змінами від 05.02.2025 року) <https://nure.ua/universitytet/normativno-pravova-baza>.

7. Академічна доброчесність : навчальний посібник. / В. М. Пивоваров та ін; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-тім. Ярослава Мудрого. –Харків : Право, 2025. – 240 с

8. Семеног О.М. Академічна культура дослідника: європейський та національний контексти: навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. 218 с.

9. Кришталь А. О. Академічна доброчесність: курс лекцій. Навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Черкаси : ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. 124 с.

10. Відкриті наукові практики: навчальний посібник / Артюхов Ата інш.; за заг. ред. Жежничка П., Березка О. Житомир: ТОВ «Видавничий дім “Бук-Друк”», 2024. — 400 с.